

«Ωχ, τα νεφρά μου...»

του Μπάμπη Τσικληρόπουλου από την ΕΘΑΛ

Σκηνοθεσία: Ευτύχιος Πουλλαΐδης. Σκηνικά-κοστούμια: Στέλλα Μιχαλίδου.

Φωτισμός: Alexandar Jotovic. Μουσική επιμέλεια: Αντώνης Λαπηθιώτης.

Παίζουν: Ευτύχιος Πουλλαΐδης, Αντώνης Λαπηθιώτης, Φοίβος Γεωργιάδης, Χριστιάνα Αρτεμίου.

Η ΕΘΑΛ είναι από τα πιο ζωντανά θεατρικά σχήματα του τόπου. Συνεχώς ανανεώνεται, διευρύνει τον κύκλο των συνεργατών της, στηρίζεται στη βοήθεια ερασιτεχνών ηθοποιών, μικραίνει, μεγαλώνει. Τα ομαδικά πορτρέτα συντελεστών κάθε παραγωγής διαφέρουν κατά πολύ μεταξύ τους. Είναι καλά ένας θίασος να μοιάζει με ζωντανό οργανισμό, αλλά μερικές φορές ο θεατής μπορεί να είναι σίγουρος μόνο για την κορνίζα του ομαδικού πορτρέτου συντελεστών με την επιγραφή «ΕΘΑΛ», όλα τα άλλα αλλάζουν.

Στην παραγωγή του έργου του Μπάμπη Τσικληρόπουλου «Ωχ, τα νεφρά μου», με την ΕΘΑΛ συνεργάζεται ο Ευτύχιος Πουλλαΐδης ως σκηνοθέτης και ηθοποιός. Δραστήριος δημιουργός, ο Πουλλαΐδης αποτελεί πηγή ενέργειας στην παράσταση. Έχει το τέμπο της δράσης μέσα στους κυριότερους του στόχους. Μερικές φορές φτάνει στα όρια νευρικότητας και σαρντάμ, αλλά η προσωπική του υποκριτική ενέργεια δεν αφήνει την παράσταση να σκηνοθετήσει να λιμνάζει μελοδραματικά ή να ηθικολογήσει. Κάτι τέτοιο σίγουρα δεν θα συνέπιπτε με τις προθέσεις του συγγραφέα.

Χωρίς να γνωρίζω άλλα έργα του Μπάμπη Τσικληρόπουλου εκτίμησα την ικανότητά του να θέτει και να λύνει προβλήματα. Ο λόγος του είναι εκφραστικός, οι ήρωές του αυτοχαρακτηρίζονται μέσα από ιδιολεκτικές γλωσσικές συμπεριφορές.

Στο κέντρο του έργου -το ζευγάρι των ηρώων, ο Μητσάρας και ο Μπούλης, κολητοί, συγκατοικοί, συνάδελφοι και συνέταιροι στο μάζεμα χαρτιών από το δρόμο. Αντίθετοι σαν Αρλέκινος και Πιερότος υπάρχουν, δρουν και περιγράφονται μόνο μέσα απ' αυτή την αντίθεση. Η ύλη, από την οποία είναι φτιαγμένοι, είναι αναμφίβολα ποιοτική και συγγενεύει μ' εκείνη από την οποία έκανε ο Τσιάπλιν τον Σαρλό του. Ανθρώπια για τους άλλους, καταφύγιο και στήριξη ο ένας για τον άλλο, έχουν στο μικρόκοσμο του έργου τους σταθερούς τους ρόλους -του προστάτη και του προστατευόμενου, του ακατάστατου και του νοικοκύρη, του άτακτου και του φρόνιμου.

Ο Τσικληρόπουλος δεν επιδιώκει συναισθηματικές εντάσεις, βάζει μέσα στη συνταγή του φάρσα και μαύρη κωμωδία, φτιάχνει την υπόθεση γύρω από ένα σύγχρονο κοινωνικό εφιάλτη (εμπόριο οργάνων με φτωχούς «δότες»), αλλά η μεταφορά του στο χώρο της ελληνικής πραγματικότητας και στο λογοτεχνικό χώρο του νεοελληνικού θεατρικού έρ-

γου οδηγεί σε αναπάντεχες υποθεσιακές και στιλιστικές ανατροπές.

Οι Ευτύχιος Πουλλαΐδης και Αντώνης Λαπηθιώτης ποντάρουν όχι τόσο στις λεπτομερείς ψυχογραφίες των ηρώων, όσο στη διαφορετικότητά τους, υπογραμμίζουν τη χτυπητή γλωσσική, σωματική, ψυχολογική αντίθεση μεταξύ τους. Ο Αρλέκινος και ο Πιερότος συμπληρώνονται με μια Κολομπίνα - τη Μαγδαληνή (όνομα και πράγμα, ο Τσικληρόπουλος αστειεύεται). Η Χριστιάνα Αρτεμίου μπορεί να θεωρηθεί πια στέλεχος της ΕΘΑΛ, έπαιξε στην καλοκαιρινή «Βεγγέρα», στο «Μετά τη βροχή» και τώρα στα «Νεφρά». Τρεις τόσο διαφορετικοί ρόλοι, τρεις τόσο καλές δουλειές από τη νεαρή ηθοποιό. Είναι πολύ εύστοχη, ελέγχει τη φωνή, το πρόσωπο και το σώμα της με ώριμη άνεση, καταλαβαίνει από στιλιζάρισμα ταιριαστό σε κάθε θεατρικό είδος.

Η τετράδα των προσώπων του έργου συμπληρωνόταν από τον «κακό» της υπόθεσης, τον κύριο Νεφρά. Ο Φοίβος Γεωργιάδης, ερασιτέχνης ψημένος σε αρκετές συνεργασίες με επαγγελματίες συναδέλφους του, πιστεύω, ήταν δισδιάστατος μεταξύ των ολογράφων μορφών που δημιούργησαν ο Πουλλαΐδης και ο Λαπηθιώτης.

Η Στέλλα Μιχαλίδου έφτιαξε τον κόσμο της μιζέριας και της φτώχειας, αλλά μέσα από τις λεπτομέρειες άφησε να φανεί και η νοικοκυροσύνη του Μπούλη, και η μαγκιά του Μητσάρα.

Βλέποντας την παράσταση στο μικρό ακόμα και για τόσο μικρή παραγωγή χώρο στο Θεατράκι του ΡΙΚ, οι Λευκωσιάτες θεατές συνειδητοποιούσαν ότι το στρίμωγμα του σκηνικού ήταν αιτία του στρες και των μικροστελειών στη ροή της παράστασης. Αλλά όπως είπαμε, το τέμπο, ο ρυθμός είναι από τα κύρια ζητούμενα του σκηνοθέτη Πουλλαΐδη.

Ίσως μια άλλη εκδοχή του κειμένου του Τσικληρόπουλου, μια άλλη παράσταση να μπορούσε να θυσιάσει τέμπο και νεύρο για χάρη της περισσότερης λυρικότητας, περισσότερης θλίψης, η απλή μελωδία της οποίας θα μπορούσε να μπει σε μια γόνιμη σύγκρουση με το σουρεαλιστικό αλέγρο του φινάλε. Όμως οι πιθανότητες διαφορετικών ερμηνειών και προσεγγίσεων ενός θεατρικού έργου είναι πάντα πολλές και δεν υπάρχει λόγος να τις αντιπαράθεσουμε με την απτή πραγματικότητα μιας πραγματοποιημένης παράστασης. ●